

BESLUT
2022-12-07

Dnr: 2022-03541

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 6 september 2022

Saken

Inackorderingstillägg

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om inackorderingstillägg för teknikprogrammet vid en gymnasieskola i A-kommun läsåret 2022/2023. NN bifogade även ett sammanträdesprotokoll från B-kommun där det bland annat framgår att NN beviljats boende vid ett internatboende.

CSN skickade ett meddelande till NN och informerade om att CSN behöver fler uppgifter. Det CSN bland annat behövde få veta var om NNs föräldrar betalar någon form av egenavgift för hans uppehälle, såsom hyra och mat. CSN uppgav även att om CSN inte får några nya uppgifter kommer de att fatta beslut utifrån de uppgifter som finns tillgängliga.

NN inkom därefter med en skrivelse där han anförde att hans föräldrar inte betalar någon egenavgift, men att de måste betala för resor vid lov. – NN bifogade även ett intyg från hyresvärden.

CSN avslog ansökan med motiveringen att inackorderingstillägg inte kan beviljas till elever som får sitt uppehälle helt eller till väsentlig del bekostat av staten, en kommun eller en region. CSN uppgav även att det inskickade sammanträdesprotokollet från B-kommun visar att NN får sitt uppehälle bekostat av kommunen samt att NN meddelat att hans föräldrar inte betalar någon egenavgift till kommunen.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Samma dag som CSN:s beslut kom med posten fick han även ett avgiftsbeslut från kommunen. Det innebär att han nu har fått egenavgifter. Eftersom hans föräldrar lever på existensminimum

önskar han att han beviljas inackorderingstillägg med 500 kronor i veckan. – NN bifogade även ett avgiftsbeslut från B-kommun.

CSN överlämnade överklagandet med ett yttrande och inkom därefter även med ett tilläggsyttrande där följande anfördes. Om den studerandes uppehålle helt eller till väsentlig del bekostas av staten, en kommun eller en region har den studerande inte rätt till inackorderingstillägg. Det följer av 2 kap. 23 § studiestödsförordningen (2000:655). ÖKS har nyligen uttalat att aktuell bestämmelse i huvudsak syftar på sådana fall där en elev är omhändertagen eller, på något annat sätt, finns i det allmännas vård och att det är i sådana fall som elevens uppehålle kan vara helt eller till väsentlig del bekostat av staten med flera. CSN menar att NN, genom att ianspråkta bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) i form av boende vid ett internatboende, får anses vara i det allmännas vård på ett sådant sätt att 2 kap. 23 § studiestödsförordningen aktualiseras. Det innebär att om NNs uppehålle bedöms vara helt, eller åtminstone till väsentlig del, bekostat av kommunen har han inte rätt till inackorderingstillägg. Uttrycket uppehålle har inte givits någon definition av lagstiftaren och har inte heller i allmänt språkbruk någon entydig betydelse. Hur kostnaden för den studerandes uppehålle ska bestämmas i olika situationer är därför inte helt klart. Syftet med inackorderingstillägg är dock att reducera de ekonomiska skillnader som uppstår mellan familjer som behöver inackordera sitt barn på en skolort och familjer vars barn kan studera på hemorten. För en familj som behöver inackordera sitt barn uppstår oftast kostnader för boende, elförbrukning och hemförsäkring, men ofta också andra kostnader såsom för internet, vatten, värme och hemresor. Kostnaden för mat finns dock oavsett om den studerande bor kvar i föräldrahemmet eller bor i eget boende. CSN har därför i sin praxis ansett att uttrycket uppehålle avser främst kostnaden för den studerandes boende på skolorten. I den situationen att en studerande bor på ett internat där avgiften avser såväl boende som mat, och kostnaden för mat inte har kunnat särskiljas, har CSN godtagit hela internatavgiften såsom kostnad för uppehålle. CSN anser dock att kostnad för mat inte ska ingå i beräkningen av kostnaden för den studerandes uppehålle när den kan särskiljas från boendekostnaden. Kostnaden för NNs boende på skolorten uppgår till 249 000 kronor per termin. Eftersom boendet är ett internat kan man anta att kostnad för mat ingår i nämnda belopp. Kostnaden för mat har dock kunnat särskiljas av kommunen till 500 kronor per vecka. Kostnaden för NNs uppehålle bör därmed anses vara internatavgiften minskat med matkostnaden, och bekostas helt av B-kommun. Utifrån den objektiva lydelsen i 2 kap. 23 § Studiestödsförordningen går det att ställa sig frågande till om det finns stöd för att jämföra det belopp som föräldrarna eventuellt betalar i egenavgifter med en form av schablonkostnad som ungefärligen motsvarar en normal inackordering (se ÖKS beslut med diarienummer: 2006-03284) eller om det är den faktiska kostnaden för den studerandes uppehålle utanför föräldrahemmet som ska jämföras med hur stor del av denna kostnad som det allmänna bekostar. Oaktat vilken metod som används anser CSN att NN inte kan beviljas inackorderingstillägg. Den egenavgift som NNs föräldrar betalar motsvarar nämligen inte en normal inackordering. ÖKS har bedömt att 2 500 kronor ungefärligen motsvarar en normal inackordering, i alla fall år 2006. Den kostnadsutveckling på boende som ägt rum sedan år 2006 medför emellertid att den siffran bör vara väsentligt högre år 2022. Sammanfattningsvis bedömer CSN att NNs uppehålle bekostas av B-kommun och vidare att den egenavgift som hans föräldrar betalar varken avser uppehålle, i den betydelse uttrycket har i 2 kap. 23 §

Studiestödsförordningen, eller kan anses motsvara kostnaden för en normal inackordering.

NN, som har fått ta del av CSN:s yttranden, inkom därefter med kompletterande synpunkter.

Av handlingarna i ärendet framgår att gymnasieskolan har rapporterat till CSN att NN studerar vid Teknikprogrammet, med inriktning informations- och medieteknik.

Författningsbestämmelser

Enligt 2 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) får studiehjälp lämnas till studerande vid de läroanstalter och utbildningar som bestäms av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer. Inackorderingstillägg får dock, enligt samma bestämmelse, lämnas bara till den som behöver inackordering och som studerar vid de läroanstalter och utbildningar som regeringen bestämmer särskilt.

Av 2 kap. 11 § studiestödslagen framgår följande. Om en heltidsstuderande får lärlingslön eller någon annan sådan ersättning, får regeringen föreskriva att studiehjälpen får minskas. Motsvarande gäller, när en studerande helt eller till en väsentlig del får sitt uppehälle bekostat av staten eller av en kommun.

Av 2 kap 23 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår att om en studerandes uppehälle helt eller till väsentlig del bekostas av staten, en kommun eller en region, får studiehjälp lämnas bara i form av studiebidrag och extra tillägg.

Om en studerande i fall som avses i första stycket också får hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning, får inte någon form av studiehjälp lämnas. Till en studerande som får bidrag enligt förordningen (1995:667) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan får dock studiehjälp lämnas i form av studiebidrag och extra tillägg.

Överklagandenämndens bedömning

Frågan i ärendet är om NN har rätt till inackorderingstillägg för sina studier vid ett gymnasium under läsåret 2022/2023.

Av utredningen i ärendet har det framkommit att kostnaden för NNs vistelse vid gymnasieskolan uppgår till 249 000 kronor per termin, vilket bekostas av B-kommun, samt att NNs föräldrar måste betala en egenavgift avseende matkostnaden om 500 kronor per vecka. Överklagandenämnden har tidigare gjort bedömningen (Överklagandenämndens beslut med diarienummer: 2006-03284) att även om den faktiska kostnaden för vistelsen är omfattande och bekostas av kommunen, kan en egenavgift motsvarande en normal inackorderingskostnad ändå medföra rätt till inackorderingstillägg.

Överklagandenämnden bedömer i detta fall att NN får sitt uppehälle bekostat av B-kommun till väsentlig del. Den egenavgift som måste betalas av NNs föräldrar är i sammanhanget inte av sådan karaktär eller omfattning att den kan anses motsvara en normal inackordering. NN har därför inte rätt till inackorderingstillägg för den sökta perioden och överklagandet ska således avslås.

Robert Dalman

Jenny Sahlin

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Colin Andersson, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin och Helena Söderberg

Föredragande: Jenny Sahlin

Kopia till CSN och CSN:s rättsavdelning